

Rekenkamer Zaanstad

Weesperstraat 105A
1018 VN Amsterdam

Gemeente Zaanstad
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

datum 6 juni 2023
ons kenmerk RZ_23_018
behandeld door J. Kooij
cc -
onderwerp Monitor informatie Zaanse financiën - observaties bij *Voorjaarsnota 2023-2027*
bijlagen Overzicht mutaties per programma

Geachte leden van de gemeenteraad,

In deze brief geven wij u aandachtspunten en vraagpunten bij de *Voorjaarsnota 2023-2027* van Zaanstad. Deze brief schrijven wij in het kader van onze *Monitor informatie Zaanse financiën*. In deze monitor volgen wij gedurende een jaar de financiële ontwikkelingen in Zaanstad. Dat doen wij aan de hand van het lezen van gemeentelijke financiële stukken, in dit geval de *Voorjaarsnota 2023-2027*.

Het college presenteert een voorjaarsnota met een knip tussen het lopende begrotingsjaar 2023 en de periode daarna in de jaren 2024-2027. Dit heeft het college gedaan, omdat voor het lopende jaar het college nog wel een sluitende begroting kan presenteren, maar dit voor de latere jaren niet mogelijk is. Volgens het college is er sprake van een 'financieel uitdagend' beeld voor de Zaanse financiën. Het college heeft er daarom voor gekozen om alleen de autonome en onvermijdelijke financiële ontwikkelingen te verwerken. Deze keuze leidt al tot een 'fors' negatief financieel beeld met tekorten van € 8,5 miljoen in de jaren 2024-2026 en een tekort van € 23,4 miljoen in 2027. Naast de autonome en onvermijdelijke ontwikkelingen, is er geen ruimte voor andere begrotingsbijstellingen en een deel van het huidige coalitieakkoord. Ruimte voor nieuwe intensiveringen waarvoor de raad een positieve zienswijze heeft gegeven, is er vooralsnog ook niet, stelt het college. Het college wijst erop dat het voor een gezonde financiële begroting op de lange termijn noodzakelijk is om fundamentele keuzes te maken en presenteert hiervoor twaalf 'denklijnen'.^a

Wij hebben voor deze brief de *Voorjaarsnota 2023-2027* niet uitputtend geanalyseerd, maar we hebben ons gericht op zaken die ons zijn opgevallen. In deze brief vragen wij uw aandacht voor zeven onderwerpen. Het gaat om onderwerpen die elk te maken hebben met het verwachte tekort zoals geschetst in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen.

---

^a *Voorjaarsnota 2023-2027*, pp. 5-7.

Het gaat om de volgende onderwerpen:

1. Effect financiële vooruitzichten op programma's en producten;
2. Onderbouwing beginstand 2027;
3. Inzicht in indexering;
4. Verklaring verwachte stijging rentelasten;
5. Uitstel van investeringen;
6. Uitgangspunten kader groei van de stad;
7. Saldo neutrale mutaties.

Deze zeven onderwerpen lichten we hieronder toe. Indien nodig, formuleren we bij deze onderwerpen ook aandachtspunten en vraagpunten voor u. Een aandachtspunt is een onderwerp waarvan wij het belang willen benadrukken bij de gemeenteraad en waarbij het ons raadzaam lijkt dat u hierop let bij (verdere) informatievoorziening van het college. Een vraagpunt is een onderwerp waarover wij u adviseren om het college om extra informatie te vragen.

Effect financiële vooruitzichten op programma's en producten

Zoals eerder gesteld, geeft het college aan dat voor een gezonde financiële begroting op de lange termijn fundamentele keuzes noodzakelijk zijn. Het college doet nog geen voorstellen voor deze keuzes. Dat neemt niet weg dat het voor de hand ligt dat deze keuzes waarschijnlijk voor een belangrijk deel gemaakt zullen worden op het niveau van programma's en producten. Dat is immers het niveau waarop beleidsdoelstellingen worden geformuleerd en waarvoor ook budgetten worden toegekend. De ontwikkelingen (waaronder de autonome en onvermijdelijke ontwikkelingen) die leiden tot de verwachte tekorten in de periode 2024-2027 worden globaal besproken in de financiële hoofdlijnen. In het overzicht mutaties per programma wordt meer in detail cijfermatig weergegeven welke begrotingswijzigingen hierdoor ontstaan.^b Dit meer gedetailleerde overzicht sluit echter niet aan op het overzicht in de financiële hoofdlijnen. In onderstaande tabel hebben we de totale begrotingswijzigingen op programmaniveau op een rij gezet en afgezet tegen het totaal van de ontwikkeling zoals die in de financiële hoofdlijnen is weergegeven. In de bijlage bij deze brief hebben wij een meer gedetailleerd overzicht opgenomen van de mutaties per programma.

Tabel 1 - Mutaties per programma ten opzichte van *Begroting 2023*

Mutaties (saldo, x € 1.000) ^c	2023	2024	2025	2026	2027
Kansengelijkheid	8.543	3.888	3.259	3.375	3.863
Verstedelijking	18.413	3.311	2.495	2.973	3.747
Duurzaamheid	738	1.438	1.590	1.462	-231
Gezondheid	5.288	3.769	4.166	3.893	3.901
Economie, kunst en cultuur	2.270	2.444	2.109	2.357	2.355

^b Voorjaarsnota 2023-2027, pp. 73-83.

^c Positieve waarden zijn nadelen, negatieve waarden zijn voordelen.

Mutaties (saldo, x € 1.000) ^c	2023	2024	2025	2026	2027
Veiligheid	419	2.044	2.039	2.043	2.018
Samen werken aan Zaanstad	4.897	-903	-1.308	-778	1.083
Financiën	-40.327	-7.158	-5.572	-6.545	6.798
<i>Totaal saldo mutaties per programma</i>	<i>241</i>	<i>8.833</i>	<i>8.778</i>	<i>8.780</i>	<i>23.534</i>
Totaal saldo begroting (financiële hoofdlijnen)	0	8.529	8.529	8.529	23.360
<i>Verschil</i>	<i>241</i>	<i>304</i>	<i>249</i>	<i>251</i>	<i>174</i>

Naast dit verschil tussen de financiële hoofdlijnen en het overzicht mutaties per programma, valt ons op dat het niet duidelijk is hoe de ontwikkelingen uit de financiële hoofdlijnen de afzonderlijke producten van Zaanstad raken.^d Daardoor is niet duidelijk of er producten zijn die zwaarder worden geraakt door deze ontwikkelingen dan andere. Heldere informatie hierover op het niveau van producten maakt inzichtelijk bij welke producten er meer keuzeruimte is en waar minder. Voor de raad is dit inzicht belangrijk om een integrale afweging tussen de verschillende beleidsdoelen te kunnen maken.

Vraagpunt: wij raden u aan om het college te vragen om een toelichting op de verschillen tussen de financiële hoofdlijnen en het overzicht mutaties per programma voor de verschillende jaren.

Aandachtspunt: wij raden u aan om op te letten dat het bij verdere besluitvorming, bijvoorbeeld bij de Begroting 2024, helder is op welke wijze de ontwikkelingen uit de financiële hoofdlijnen de afzonderlijke producten raken in de verschillende jaren en wat dit betekent voor uw keuzeruimte.

Onderbouwing beginstand 2027

In de financiële hoofdlijnen worden de ontwikkelingen gepresenteerd die leiden tot de verwachte tekorten in de periode 2024-2027. Voor het verwachte tekort in 2027 (€ 23,4 miljoen) wordt ook een andersoortige post meegeteld die wordt omschreven als “Beginstand: Begroting 2023 – 2026”.^e Deze ‘beginstand’ levert een nadeel op van € 22,4 miljoen. Dit nadeel dat voortkomt uit deze beginstand, is in feite vrijwel gelijk aan het gehele verwachte tekort in 2027.^f Deze post wordt in de begroting zelf niet toegelicht, maar komt wel aan de orde in de [bijlage met begrotingswijzigingen](#). De toelichting in deze bijlage is echter zeer summier.

^d In de [bijlage bij de voorjaarsnota](#) worden weliswaar alle afzonderlijke begrotingswijzigingen gepresenteerd op het niveau van programma’s, maar de rubricering van deze (uitgebreide) bijlage sluit niet aan op het overzicht in de financiële hoofdlijnen en verschaft daarmee geen duidelijk inzicht in de totale effecten op programmaniveau.

^e Voorjaarsnota 2023-2027, pp. 6, 8.

^f Voorjaarsnota 2023-2027, pp. 8-13.

Weliswaar worden twee mutaties genoemd, maar een meer inhoudelijke toelichting op deze omvangrijke posten wordt niet gegeven.^g

Vraagpunt: wij raden u aan om aan het college te vragen om een nadere toelichting op de post 'Beginstand: Begroting 2023 – 2026' die in 2027 een nadeel oplevert van € 22,4 miljoen.

Inzicht in indexering

De grootste nadelige ontwikkeling die zich in de periode 2024-2027 voordoet, is indexering. Het nadelige effect van indexering ligt gedurende gehele periode zo tussen de € 28 miljoen en € 29 miljoen. Uit de toelichting op de financiële hoofdlijnen blijkt dat het hier gaat om een autonome ontwikkeling waarbij de begroting is opgehoogd ter compensatie van: (deels) inflatie in 2022, 'specifieke sector indexen', de loonontwikkeling en (voor 2024) de verwachte verdere prijsontwikkeling. Ook is er sprake van compensatie voor inflatie bij maatschappelijke instellingen.^h In de grondslagen van de begroting wordt verder beschreven welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij het bepalen van de omvang van de indexering. Uit deze beschrijving lijkt het erop dat Zaanstad zich bij de indexering heeft beperkt tot compensatie voor (verwachte) prijsontwikkelingen in 2023 en 2024 die ook structureel lijken door te werken in de navolgende jaren 2025, 2026 en 2027. Maar voor deze laatste jaren lijken geen verdere aanvullende prijsontwikkelingen te zijn doorgerekend.ⁱ Het is belangrijk dat in ieder geval transparant is met welke prijspeileffecten wel en met welke (nog) geen rekening is gehouden.

Vraagpunt: wij raden u aan om aan het college te vragen om nadere informatie over de wijze waarop met het effect van prijsontwikkelingen rekening is gehouden in de jaren na 2024.

Hogere rentelasten

Door stijgende rentes in de afgelopen perioden wordt ook Zaanstad geconfronteerd met hogere rentelasten voor nieuwe leningen die het moet aantrekken op de geld- en kapitaalmarkten. In de *Voorjaarsnota 2023-2027* wordt rekening gehouden met een oplopend nadeel als gevolg van de hogere rentelasten van € 0,63 miljoen in 2023 tot € 2,76 miljoen in 2027.^j Daarmee draagt het aanzienlijk bij aan de verwachte tekorten. In de *Voorjaarsnota 2023-2027* wordt toegelicht dat een groot deel van de hogere rentelasten wordt veroorzaakt door de rentestijging op de kortlopende schuld met een looptijd korter dan twaalf maanden. De rentestijging voor deze kortlopende schuld bedraagt 2,5% en raakt de kortlopende financiering van in totaal € 50 miljoen, zo blijkt uit de toelichting.^k Grofweg betekent dit dat de stijging van de rentelasten van de kortlopende schuld zo'n € 1,3 miljoen bedraagt. Dit betekent dat deze verklaring ongeveer de helft van de verwachte stijging van de rentelasten in 2027 verklaart. Een verdere toelichting of uitleg hebben wij niet aangetroffen in de *Voorjaarsnota 2023-2027*. Een

---

^g De beginstand valt te herleiden tot waarschijnlijk twee posten in de bijlage: Financieel effect originele begroting (€ 12,3 miljoen) en Actualisatie kapitaallasten *Begroting 2023* (€ 1,4 miljoen). Wij vermoeden dat in deze mutaties ook reeds het doortrekken van het accres 2026 naar 2027 (€ 8,3 miljoen) is verrekend, waarmee deze posten zouden aansluiten op de beginstand in de financiële hoofdlijnen van € 22,4 miljoen (dit is echter niet toegelicht). Inhoudelijk wordt uitsluitend vermeld: "De grootste mutaties zijn: - Wegvallen incidentele dekking bestemmingsreserve egalisatie begroting (€ 9,81 mln.); - Groei van de stad (€ 2,30 mln.)"

^h *Voorjaarsnota 2023-2027*, p. 9.

ⁱ *Voorjaarsnota 2023-2027*, p. 14.

^j *Voorjaarsnota 2023-2027*, p. 8.

^k *Voorjaarsnota 2023-2027*, p. 51.

volledige verklaring van de verwachte rentestijging lijkt ons wenselijk. Niet alleen vanwege de financiële omvang, maar ook om zicht te krijgen op de effectiviteit van de strategie van Zaanstad om het effect van een stijgende rente waar mogelijk te beperken (zie hierover ook onze eerdere [brief bij de Jaarrekening 2022](#)).

Vraagpunt: wij raden u aan om het college te vragen om een nadere toelichting op de verwachte stijging van de rentelasten.

Uitstel van investeringen

In de financiële hoofdlijnen van de voorjaarsnota wordt een financieel voordeel verwacht door het uitstellen van een aantal grote investeringen. De kapitaallasten zullen hierdoor in de jaren 2023-2026 lager zijn. De verwachte voordelen hiervan bedragen jaarlijks tussen de € 0,3 miljoen en € 1 miljoen.^l In 2027 slaat het voordeel weer om in een (klein) nadeel van € 137.000.^m In de financiële hoofdlijnen wordt echter niet toegelicht welke investeringen naar achteren zijn geschoven. In de paragraaf Investeringen wordt uitgebreid ingegaan op de verschillende lopende, nieuwe en bijgestelde investeringen. Echter, uit dit gedetailleerde overzicht wordt niet in één oogopslag duidelijk wat de grote investeringen zijn die volgens de financiële hoofdlijnen worden uitgesteld.

Vraagpunt: wij raden u aan om het college te vragen welke (grote) investeringen worden uitgesteld die in 2023-2026 een financieel voordeel zouden moeten opleveren en wat de eventuele gevolgen zijn van het uitstel op korte en langere termijn voor de stad en de inwoners.

Groei van de stad

In de *Voorjaarsnota 2023-2027* is voor het eerst een raming gepresenteerd voor de verwachte effecten van de groei van de stad. Het uitgangspunt van de raming is dat “de stad kan groeien met kwaliteit en de basis financieel op orde blijft, ook als de stad sterk groeit.”ⁿ Met dit kader geeft het college invulling aan de toezegging gedaan in de *Staat van de Financiën 2022-2026* om een systematiek te ontwikkelen om de gevolgen van de groei van de stad naar bijstelling van begrotingsbudgetten te vertalen (zie ook onze [eerdere brief](#) bij de *Staat van de Financiën 2022-2026* waarin we ook op dit onderwerp zijn ingegaan).

De effecten van een groeiende stad raakt de gemeentelijke financiën zowel aan de opbrengstenkant (bijvoorbeeld door een toename van de uitkering van het gemeentefonds en belastinginkomsten) als aan de kostenkant (kostenstijgingen voor gemeentelijke voorzieningen en activiteiten voor de nieuwe Zaanse kanters). De extra opbrengsten als gevolg van groei van de stad wil Zaanstad gebruiken om de extra uitgaven als gevolg van groei van de stad mee te bekostigen. De raming die voor de effecten van de groei in de stad zijn opgenomen, laten een positief saldo zien: Zaanstad verwacht dat groei per saldo geld oplevert.

Het valt ons echter op dat de geraamde kosten grotendeels, na een verhoging in 2024, gelijk blijven en niet van jaar tot jaar stijgen, terwijl in de toelichting wordt gesteld dat “Het

---

^l De verwachte voordelen zijn: € 0,7 miljoen (2023), € 0,3 miljoen (2024), € 1,0 miljoen (2025) en € 0,3 miljoen (2026).

^m *Voorjaarsnota 2023-2027*, p 9.

ⁿ *Voorjaarsnota 2023-2027*, p 11.

uitgavenniveau [...] heel expliciet en direct mee[beweegt] bij groei/krimp van de stad.”^o Dit patroon is des te opvallender, omdat uit de paragraaf Grondslagen Begroting 2024-2027 blijkt dat het aantal inwoners en woningen in Zaanstad van jaar tot jaar naar verwachting zal stijgen.^p In tabel 2 hebben we de ramingen voor de financiële effecten van de groei van de stad afgezet tegen deze prognoses voor woningen en inwonertal.

Tabel 2 - Financiële effecten groei van de stad afgezet tegen toename inwoners en woningen

Financiële effecten groei van de stad (saldo, x € 1.000) ^q	2023	2024	2025	2026	2027
Jeugd en Wmo	-	1.057	1.057	1.057	1.057
Armoede en participatie	-	343	343	343	343
Cultuur, evenementen, buurthuizen en sport	-	326	341	615	615
Areaaluitbreiding openbare ruimte	-	60	60	60	60
Inzet stelpost	-	-2.000	-2.000	-2.274	-2.274
<i>Saldo groei van de stad</i>	-	-214	-199	-199	-199
Aantal inwoners (x. 1.000)		161.969	163.991	167.578	170.367
Aantal woningen (x 1.000)		70.821	71.803	73.474	74.799

Vraagpunt: wij raden de gemeenteraad aan om het college te vragen om aan te geven welke aannames er zijn gehanteerd voor de ramingen voor de groei van de stad en hoe deze zich verhouden tot de verwachte bevolkings- en woninggroei van Zaanstad.

Saldo neutrale mutaties

Onderdeel van de ontwikkelingen uit de financiële hoofdlijnen zijn de zogenoemde ‘saldo neutrale mutaties’. Dit zijn mutaties die per saldo geen effect hebben op de begroting omdat “tegenover de uitgaven gelijke inkomsten staan en/of omdat deze uitgaven worden verrekend met een bestemmingsreserve”.^r In de toelichting op de hoofdlijnen wordt een aantal grote mutaties benoemd. Per saldo is, ondanks de naamgeving van de mutaties, sprake van kleine effecten op de begroting: nadelen van € 0,2 miljoen (2023) en € 50.000 (2024) en een voordeel van € 0,3 miljoen (2025).^s Uit het overzicht mutaties per programma blijkt niet alleen een effect per saldo op de begroting (zie ons eerste punt in deze brief), maar ook dat de effecten per programma soms aanzienlijk zijn. Deze effecten kunnen programma’s en producten

^o De uitzondering is het onderdeel Buurthuizen, cultuur en sport waar de geraamde lasten vanaf 2026 stijgen. Bron: *Voorjaarsnota 2023-2027*, p. 11.

^p *Voorjaarsnota 2023-2027*, p. 14.

^q Positieve waarden zijn nadelen, negatieve waarden zijn voordelen.

^r *Voorjaarsnota 2023-2027*, p. 12.

^s *Voorjaarsnota 2023-2027*, pp. 8, 12.

meer of minder raken en daarmee invloed hebben op de realisatie van beleidsdoelstellingen. In onderstaande tabel hebben wij de saldo neutrale mutaties op programmaniveau op een rij gezet.

Tabel 3 - Saldo neutrale mutaties per programma op basis van overzicht mutaties per programma

Mutaties per programma (saldo, x € 1.000) [†]	2023	2024	2025	2026	2027
Kansengelijkheid	-264	-11	-11	-11	-11
Verstedelijking	-701	-609	-609	-609	-609
Duurzaamheid	-31	28	28	28	28
Gezondheid	-1.427	-1.243	-1.150	-1.150	-1.150
Economie, kunst en cultuur	-60	0	0	0	0
Veiligheid	-270	-270	-270	-270	-270
Samen werken aan Zaanstad	237	289	189	189	189
Financiën	0	0	0	0	0
<i>Totaal saldo mutaties per programma</i>	<i>-2.516</i>	<i>-1.816</i>	<i>-1.823</i>	<i>-1.823</i>	<i>-1.823</i>

Vraagpunt: wij raden u aan om het college te vragen om een toelichting op de saldo neutrale mutaties en in hoeverre deze mutaties op het niveau van programma's daadwerkelijk saldo neutraal zijn en welke invloed dit mogelijk heeft op de realisatie van beleidsdoelstellingen.

Afsluiting

Met deze brief hoop ik u voldoende te hebben geïnformeerd over onze vraag- en aandachtspunten op basis van onze lezing van de *Voorjaarsnota 2023-2027* van Zaanstad. Indien u nog vragen heeft, neem dan gerust contact op met mij. Ook als u suggesties heeft voor financiële onderwerpen die wij in deze monitor zouden kunnen volgen, kunt u dit aan mij laten weten. Deze brief en onze eerdere brieven in het kader van deze monitor kunt u [hier](#) op onze website terugvinden.

Ik vertrouw erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

drs. A.L. Daalder
directeur Rekenkamer Zaanstad

[†] Positieve waarden zijn nadelen, negatieve waarden zijn voordelen.

Bijlage – Overzicht mutaties per programma

In deze bijlage hebben wij de begrotingswijzigingen uit de *Voorjaarsnota 2023-2027* inzichtelijk gemaakt per programma. De onderstaande tabellen tonen wijzigingen op basis van de indeling en categorieën die in paragraaf 2.3.3 Overzicht mutaties per programma worden gehanteerd. De laatste tabel laat een optelling zien van de totale begrotingswijziging per categorie. Negatieve waarden zijn voordelen, positieve waarden zijn nadelen.

Kansengelijkheid (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	6.831	2.461	2.005	1.821	2.387
Noodzakelijke begrotings- bijstellingen	1.977	1.059	886	966	888
Groei van de stad	0	379	379	599	599
Saldo neutrale mutaties	-264	-11	-11	-11	-11
Totaal programma	8.544	3.888	3.259	3.375	3.863

Verstedelijking (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	2.862	3.494	3.337	3.815	4.590
Noodzakelijke begrotings- bijstellingen	15.626	366	-293	-293	-293
Groei van de stad	0	60	60	60	60
Saldo neutrale mutaties	-701	-609	-609	-609	-609
Reeds genomen raadsbe- sluiten	626	0	0	0	0
Totaal programma	18.413	3.311	2.495	2.973	3.748

Duurzaamheid (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	609	1.392	1.544	1.415	-277
Noodzakelijke begrotings- bijstellingen	160	18	18	18	18
Groei van de stad	0	0	0	0	0
Saldo neutrale mutaties	-31	28	28	28	28

Duurzaamheid (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Reeds genomen raadsbesluiten	0	0	0	0	0
Totaal programma	738	1.438	1.590	1.461	-231

Gezondheid (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	969	3.306	3.152	3.218	3.226
Noodzakelijke begrotingsbijstellingen	5.746	567	1.012	673	673
Groei van de stad	0	1.138	1.153	1.153	1.153
Saldo neutrale mutaties	-1.427	-1.243	-1.150	-1.150	-1.150
Reeds genomen raadsbesluiten	0	0	0	0	0
Totaal programma	5.288	3.768	4.167	3.894	3.902

Economie, kunst en cultuur (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	286	936	951	895	893
Noodzakelijke begrotingsbijstellingen	2.044	1.308	957	1.207	1.207
Groei van de stad	0	200	200	254	254
Saldo neutrale mutaties	-60	0	0	0	0
Reeds genomen raadsbesluiten	0	0	0	0	0
Totaal programma	2.270	2.444	2.108	2.356	2.354

Veiligheid (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	-109	726	721	725	700
Noodzakelijke begrotingsbijstellingen	1.104	1.569	1.569	1.569	1.569
Groei van de stad	0	0	0	0	0
Saldo neutrale mutaties	-270	-270	-270	-270	-270

Veiligheid (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Reeds genomen raadsbesluiten	-305	19	19	19	19
Totaal programma	420	2.044	2.039	2.043	2.018

Samen werken aan Zaanstad (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	2.600	1.146	856	1.740	3.523
Noodzakelijke begrotingsbijstellingen	2.207	-347	-362	-442	-364
Groei van de stad	0	-1.991	-1.991	-2.265	-2.265
Saldo neutrale mutaties	237	289	189	189	189
Reeds genomen raadsbesluiten	-147	0	0	0	0
Totaal programma	4.897	-903	-1.308	-778	1.083

Financiën (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	-16.882	-4.805	-4.827	-5.450	6.770
Noodzakelijke begrotingsbijstellingen	-23.446	-2.353	-745	-1.096	28
Groei van de stad	0	0	0	0	0
Saldo neutrale mutaties	0	0	0	0	0
Reeds genomen raadsbesluiten	0	0	0	0	0
Totaal programma	-40.328	-7.158	-5.572	-6.546	6.798

Totaal begroting (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	-2.834	8.656	7.739	8.179	21.812
Noodzakelijke begrotingsbijstellingen	5.418	2.187	3.042	2.602	3.726
Groei van de stad	0	-214	-199	-199	-199
Saldo neutrale mutaties	-2.516	-1.816	-1.823	-1.823	-1.823

Totaal begroting (saldo x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Reeds genomen raadsbesluiten	174	19	19	19	19
Totaal programma's	242	8.832	8.778	8.778	23.535